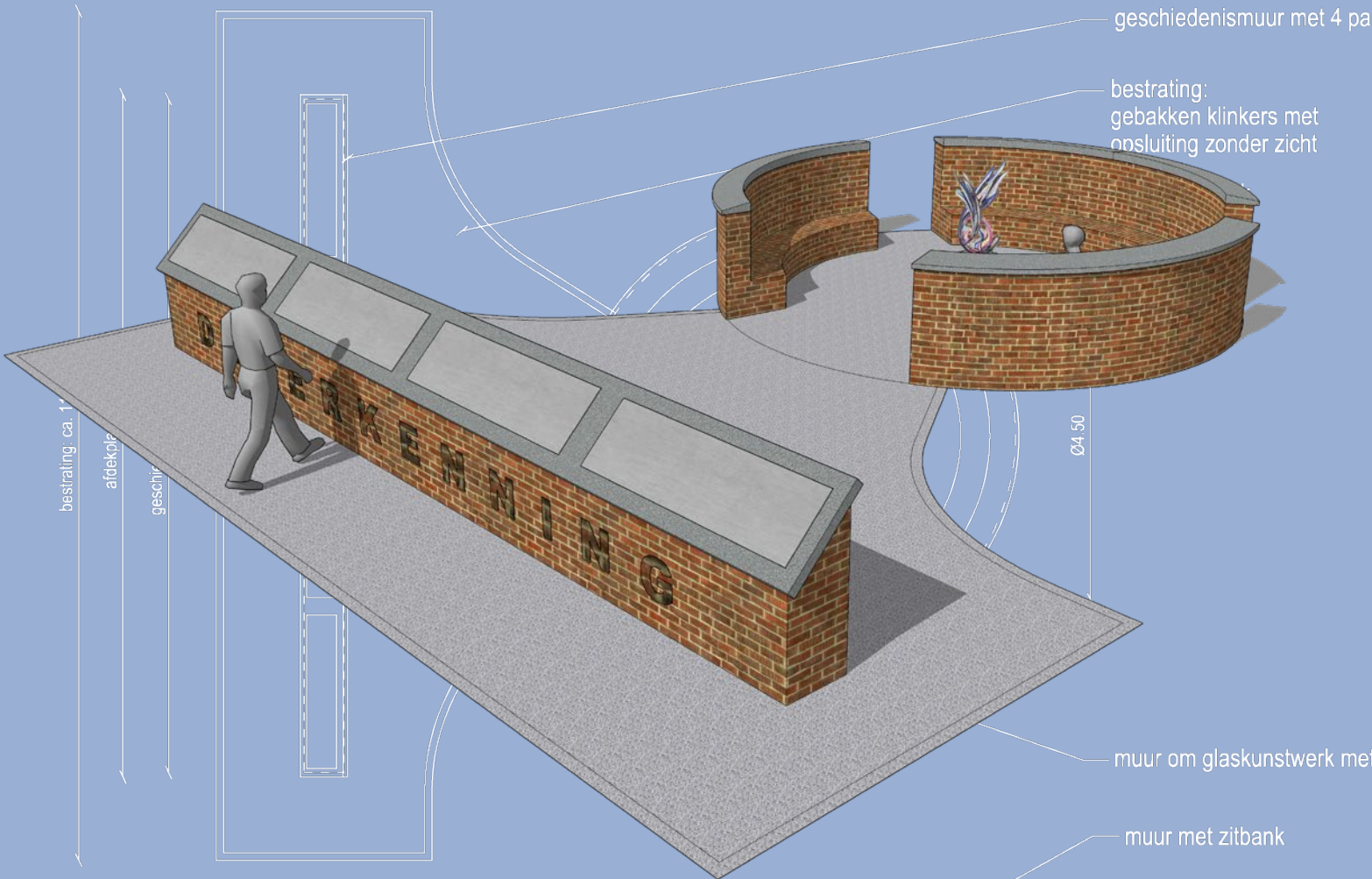

portfolio

ontwerp monument toegelicht

Ter Inleiding

Op 12 juni 2019 presenteerde Commissie De Winter haar schokkende onderzoeksrapport naar geweld in de Nederlandse jeugdhulp van 1945 tot heden.

De eerste aanbeveling van de commissie aan de overheid en aan Jeugdzorg Nederland was om over te gaan tot erkenning van het geweld dat in al die tientallen jaren onder hun verantwoordelijkheid heeft plaatsgevonden.

We hebben als lotgenoten en betrokkenen eind augustus 2019 het initiatief genomen om in het kader van die erkenning, een monument op te richten.

Als Initiatiefgroep Nationaal Monument Geweld Jeugdzorg (NMGJ) hebben we half november 2019 een petitie over het Monument aangeboden aan de Vaste Kamercommissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Ook hebben we de Stichting NMGJ opgericht en een Comité van Aanbeveling, waarvan ook Micha de Winter lid is.

Vanaf die tijd zijn we actief om het Monument te realiseren en zijn we samen met lotgenotengroepen in overleg met het de Ministeries van Volksgezondheid en van Justitie om mee te denken over de implementatie van de aanbevelingen van de commissie de Winter.

Op verzoek van een aantal lotgenotengroepen die buiten het domein van de jeugdzorg vallen, hebben we het woord jeugdzorg in de naamgeving van het Monument gewijzigd in jeugdhulp.

We presenteren hierbij de portfolio van het Nationaal Monument Geweld Jeugdhulp.

Na veel reacties van o.a. vertegenwoordigers van lotgenotengroepen en individuele lotgenoten, hebben we op deze manier vorm gegeven aan het Monument. We zijn trots op dit ontwerp en hopen dat we een waardige locatie kunnen vinden voor het Monument in het midden van Nederland. U kunt ons bereiken op mailadres bestuur@stichtingnmgj.nl We verwijzen u graag naar onze website www.stichtingnmgj.nl en naar onze Facebookpagina.

Namens de Initiatiefgroep en het bestuur van de Stichting NMGJ,

Boendy, Hans, Naomi, Djoey, Judith, Leroy, Angela en Huig.

De betekenis van het Monument

Monumenten zijn er vanaf het stenen tijdperk. Ze zijn onderdeel van onze cultuur en samenleving. Nederland kent vele monumenten die betrekking hebben op specifieke gebeurtenissen of periodes van onze geschiedenis.

Door ons Monument wordt het geweld erkend dat kinderen en jongeren in de jeugdhulp is aangedaan, in een ver verleden en ook recent. Het is een plek waar de namen van hen die zelfmoord hebben gepleegd vanwege hun geweldservaringen, genoemd kunnen worden, waar aan hen kan worden gedacht, waar ze worden herinnerd. Het Monument is er ook voor degenen die wel met hun geweldservaringen hebben kunnen doorleven. Het is een eerbetoon aan hen, aan hun wilskracht en doorzettingsvermogen.

Het bestaan van het Monument is een vorm van eerherstel. Nooit had tegen de kinderen in de jeugdhulp gezegd mogen worden dat ze niks voorstellen en er niet toe doen. Zovelen hebben zich niet gezien en gehoord gevoeld.

Het Monument is een ontmoetingsplek voor lotgenoten, voor hun families en vrienden en voor groepen lotgenoten die daar elkaar kunnen ontmoeten voor lotgenotendagen. Het is een plek voor iedereen, voor verdriet, woede, verbondenheid en kracht.

Het Monument verbindt het verleden van het geweld met het heden en de toekomst. Het is een krachtig symbool om huidig geweld in de jeugdhulp te stoppen en toekomstig geweld te voorkomen.

Het Monument dient als thuisbasis om het thema geweld in de jeugdhulp permanent onder de aandacht te houden. Om het geweld zichtbaar te maken en er nooit meer van weg te kijken.

Het Monument is een middelpunt waar vanuit we actief ideeën en initiatieven ondersteunen en ontwikkelen om het huidige geweld in de jeugdhulp te stoppen en om toekomstig geweld te voorkomen. Alle kinderen en jongeren in de jeugdhulp hebben recht op een leefomgeving waar ze gehoord en gezien worden en waar ze zich veilig voelen.

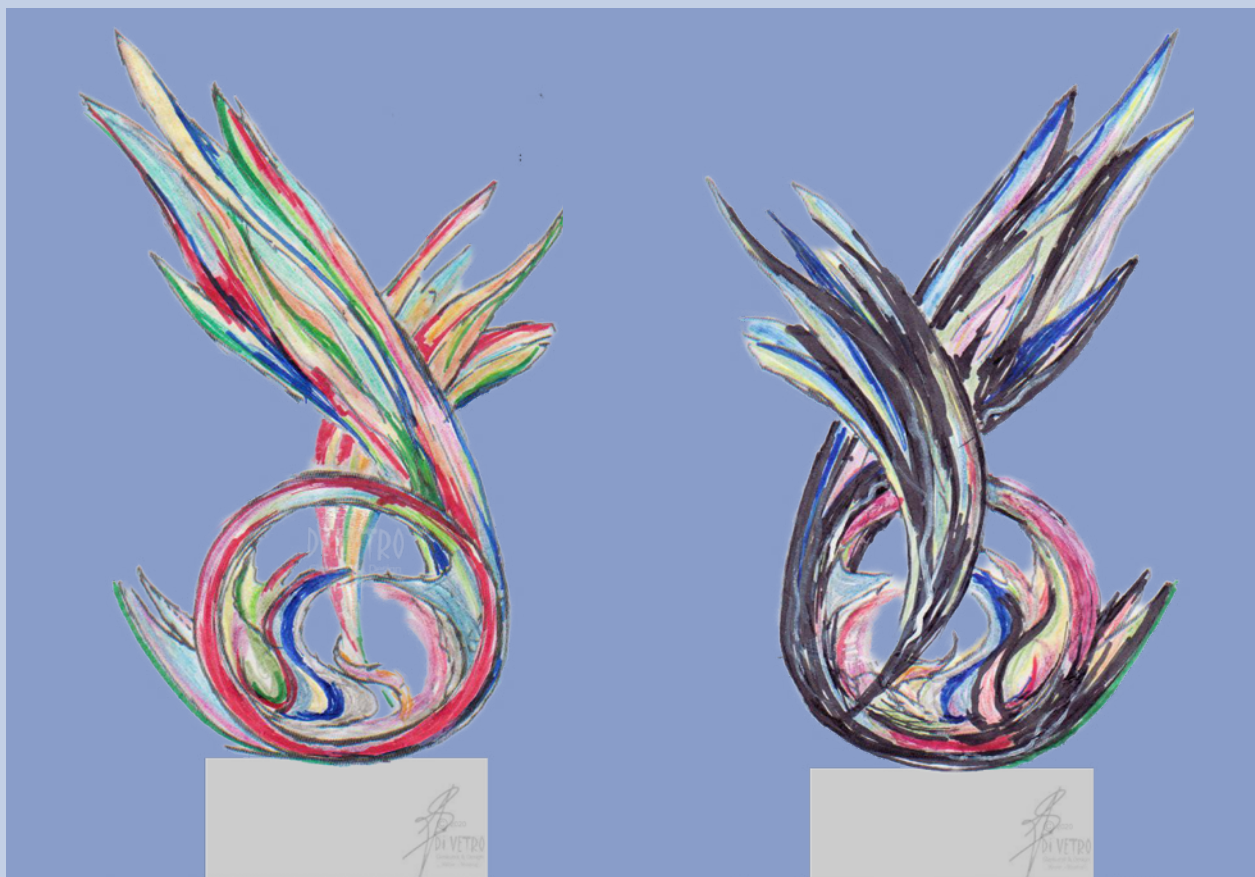
Het Monument is een permanente getuigenis van het geweld dat zich heeft voorgedaan, de schade en trauma's die het veroorzaakt heeft in de levens van tienduizenden kinderen en jongeren.

Vormgeving

Het Monument is een geheel, bestaande uit drie onderdelen.

Het beeld

Het middelpunt van het Monument is het beeld. Het beeld is van glas en is ontworpen door Jannie Slootweg, glaskunstenares. Het is weerbestendig en sterk. Het is een sierlijk, beweeglijk en krachtig beeld met aan weerszijden twee verschillende betekenissen. Aan de ene kant is in de kleuren het verdriet aanwezig, de woede, de pijn, daar zijn cirkels van leven doorbroken. Aan de andere kant zijn kleuren te zien van kracht, van verbondenheid, daar lopen de cirkels van leven in elkaar over. Het beeld symboliseert de nagedachtenis en het eerbetoon als één geheel.

“Toen we als Initiatiefgroep aan het nadenken waren over hoe het beeld van het Monument eruit moest zien, wist ik al heel snel dat wat mij betreft het beeld van glas moest zijn.

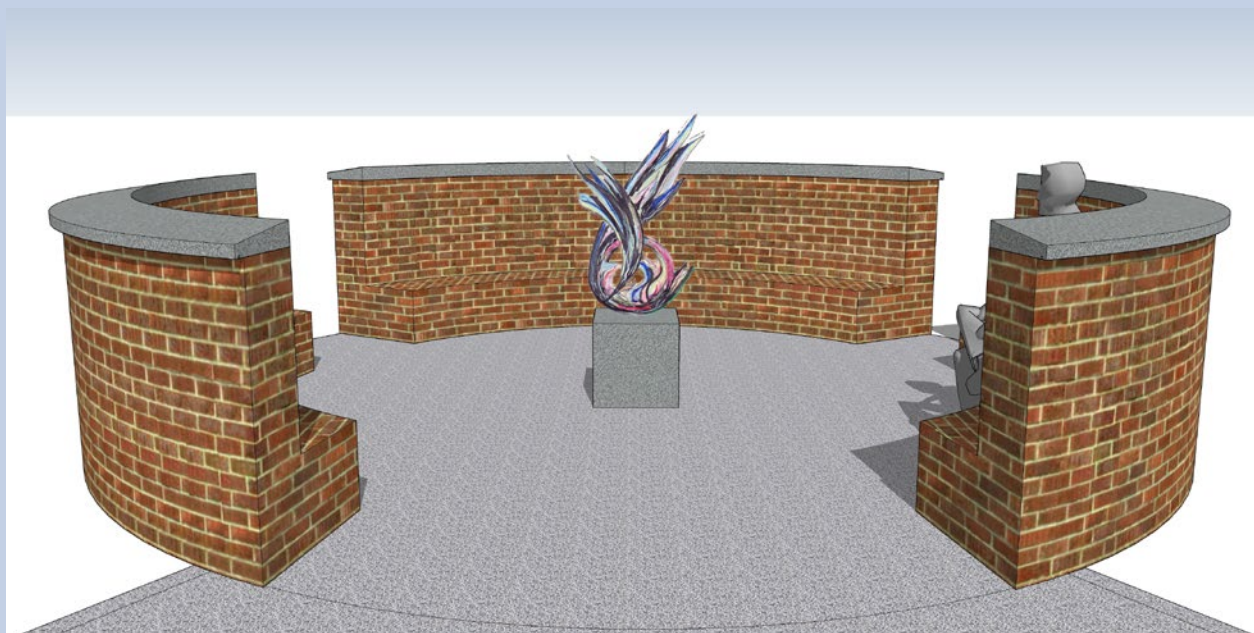
Glas is kwetsbaar, snel beschadigd. Zoals een kind. Al snel tekende ik rondingen als ‘cirkels van leven’. Wat later zagen we de lichte en donkere kleuren voor ons waaruit het beeld moest bestaan. Maar glas is niet alleen kwetsbaar, glas is ook sterk. Het symboliseert ook de kracht die we hebben gevonden om verder te gaan.”

Naomi van Aggelen, 28 jaar, lotgenoot, bestuurslid Stichting NMGJ

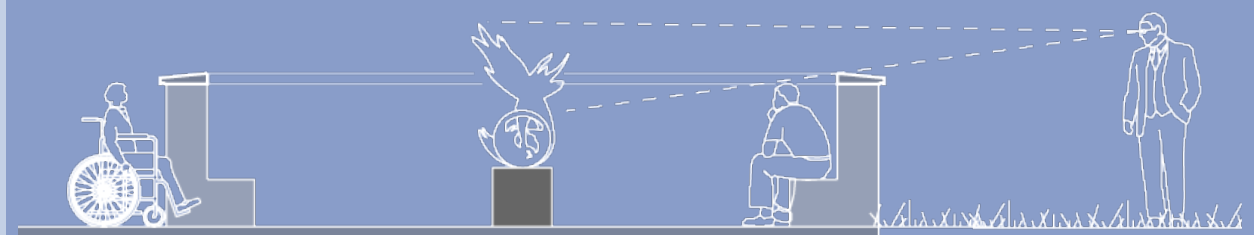
De sokkel waar het beeld op is bevestigd, is tevens een brievenbus, waar een verhaal, een gedicht, een dagboekfragment, een op schrift gestelde herinnering kan worden achtergelaten. Het zijn getuigenissen van het geweld. Deze getuigenissen worden, natuurlijk alleen met toestemming van de schrijver, al of niet geanonimiseerd, geplaatst op een speciale website. Zo verbindt ons fysieke Monument zich met een digitaal monument op internet.

Het zitgedeelte

Om het beeld is een cirkelvormig zitgedeelte, waarmee de symbolische betekenis van het beeld wordt omsloten. Je kan daar zitten zonder volledig gezien te worden vanuit de directe omgeving. Er is op die manier sprake van enige privacy.

Het zitgedeelte, rondom het glaskunstwerk op de brievenbussokkel, heeft een hoge muur als rugleuning waardoor je daar kunt zitten zonder volledig gezien te worden.

De geschiedenismuur

Het derde gedeelte van het Monument is wat we de geschiedenismuur hebben genoemd. De panelen op de geschiedenismuur zetten het fysieke-, psychische en seksuele geweld in de jeugdhulp in het perspectief van een geschiedenis van het geweld dat terug gaat tot in de 18de eeuw. Het is een lage muur waarop de panelen schuin zijn geplaatst. Ook voor mensen in een rolstoel zijn op deze manier de panelen makkelijk leesbaar.

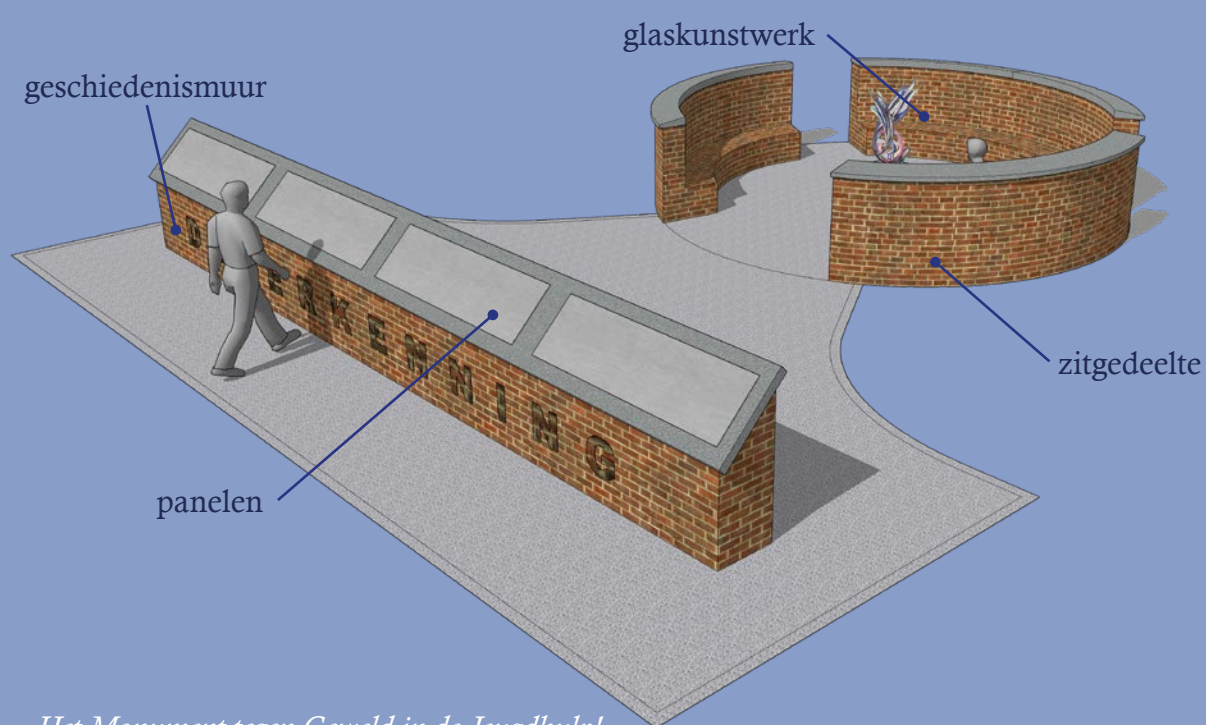
Op de muur is, aan de kant van het zitgedeelte en het beeld, de naam van het Monument “De Erkenning” in het metselwerk aangebracht.

De geschiedenismuur is een lage muur met een schuine zijde waarop de geschiedenispanelen worden geplaatst.

We hebben gekozen voor een rood genuanceerde donkere baksteen met een grijze voeg.

Het Monument is goed bereikbaar voor mensen in een rolstoel en het ontwerp houdt rekening met slechtzienden en blinden. De teksten op de panelen zijn te horen via de website van de Stichting NMGJ: www.stichtingnmgj.nl

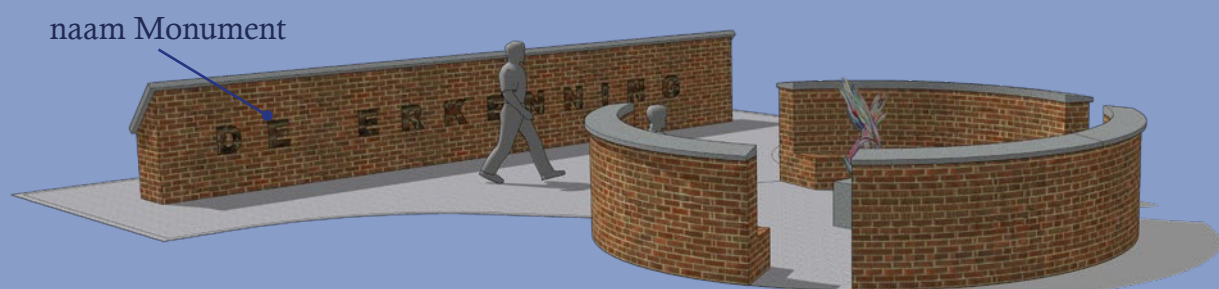

Het Monument tegen Geweld in de Jeugdhulp!

*Voor jongeren die leefden in een wereld,
 Waar liefde een regel was, en geen gevoel
 Waar vrijheid een grens was, en geen horizon
 Waar geweld geen woord was, maar waarheid
 Waar waarde gemeten werd naar gemakzucht
 Waar de psyche gebroken werd, zonder opbouwplan
 Waar je waarde-loos was*

*“Voor mij zal het monument in het teken staan van het verleden
 Op 72 jarige leeftijd is mijn toekomst maar betrekkelijk.
 Maar niet voor de vele jongeren die Jeugdhulp nodig zullen hebben
 en waarvoor ik hoop dat zij dit niet (meer) mee hoeven te maken!”*

Hans Wagenaar, 72 jaar, lotgenoot, bestuurslid Stichting NMGJ

De locatie voor het Monument

De locatie waar het Monument komt te staan is nog niet bekend. We zoeken een locatie voor het Monument in het midden van het land, waardoor het Monument vanuit heel Nederland goed bereikbaar is. We hopen een groene, parkachtige, rustige omgeving te vinden voor het Monument met ook voldoende privacy. We willen graag dat in de directe omgeving lotgenotendagen en andere bijeenkomsten georganiseerd kunnen worden. De stad of het dorp waar het Monument komt te staan moet een treinverbinding hebben. Het Monument moet met het openbaar vervoer makkelijk bereikbaar zijn.

We zijn op dit moment in gesprek met de gemeente Ede. We hopen dat het vanuit de gemeente mogelijk gemaakt zal worden om daar een geschikte locatie voor ons Monument te vinden.

De onthulling van het Monument

De datum waarop we het Monument het liefst zouden willen onthullen is 16 mei 2021. Dan is het 50 jaar geleden dat de Belangenvereniging Minderjarigen (BM) is opgericht en het verzet begon door de toenmalige tehuisbewoners tegen mistanden in de Nederlandse kinderbescherming en de toenmalig tehuizen. Zo zou de geschiedenis van het verzet zich verbinden met het Monument en krijgt het verzet van toen betekenis voor heden en toekomst.

We weten nu, begin januari 2021, dat we deze datum hoogstwaarschijnlijk niet zullen halen. Dat is natuurlijk erg jammer. We zullen ongetwijfeld een andere symbolische datum vinden voor de onthulling van het Monument.

NMGJ STICHTING
NATIONAAL
MONUMENT GEWELD JEUGDHULP

galerie

DI VETRO

glaskunst

